

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-09-23
Besvaras senast
2015-09-30 kl. 12.00

Till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2015/16:24 Elområden samt förseningen av Sydvästlänken

Sedan den 1 november 2011 är Sverige indelat i fyra så kallade elområden, vilket betyder att elpriset kan variera mellan olika delar av landet. Indelningen innebär att elen i genomsnitt är dyrare i södra Sverige, vilket drabbar sydsvenska konsumenter och påverkar konkurrenskraften negativt för sydsvenska företag.

Elpriset i ett elområde beror på hur utbud och efterfrågan ser ut i respektive område, på överföringskapaciteten mellan områdena och på hur mycket el som flödar in i eller ut ur det nordiska systemet. Sammantaget är det alltså flera samverkande mekanismer som avgör priset, men i ett område där produktionen är låg, efterfrågan stor och överföringskapaciteten från andra områden begränsad – som i elområde 4 – är risken för högre elpris större.

Bakgrunden till problemet med effektbrist i Sydsverige är stängningen av Barsebäcks två reaktorer 1999 och 2005. Med en samlad effekt på 1 200 megawatt motsvarade reaktorerna ungefär hälften av Skånes behov. Avvecklingen skapade stor effektbrist i hela södra Sverige, vilket inte borde ha kommit som någon överraskning eftersom problemen har diskuterats ända sedan avvecklingen på allvar började debatteras på 1980-talet. Trots att riskerna var välkända gjordes inte tillräckligt för att lösa problemet.

På lång sikt löses problemet med effektbrist genom utbyggnad av elproduktion i söder, främst i elområde 4, samt genom att kraftöverföringskapaciteten norrifrån byggs ut.

Sydvästlänken är det viktigaste exemplet på pågående utbyggnad av kraftöverföringskapaciteten. När den är färdig ökar överföringskapaciteten till elområde 4 med 1 200 megawatt, det vill säga ungefär motsvarande Barsebäcks effekt.

Dessvärre har förbindelsen försenats och drifttagningen flyttats fram vid flera tillfällen. Det gör att risken för prisskillnader kvarstår, en risk som helt och hållet bärs av hushåll och företag i Sydsverige.

Till framtida utmaningar ska dessutom läggas hela den aktuella diskussionen om ökad risk för effektbrist till följd av de nu aviserade förtida avvecklingarna av reaktorer i Oskarshamn och Ringhals, vilket ytterligare kommer att försvåra

situationen.

Utöver förstärkt överföringskapacitet och utbyggd elproduktion har ett par andra förslag presenterats för att minska problemen med potentiella prisskillnader. Ett alternativ är att göra om indelningen till två elområden (vilket var det ursprungliga förslaget) i stället för fyra. Ett annat är att uppdra åt Svenska kraftnät att garantera minimikapaciteten mellan område 3 och 4, enligt ett utredningsförslag. Båda förslagen skulle minska problemen.

Energiministern har, när vi tidigare har debatterat frågan, sagt sig vara beredd att överväga åtgärder, men först efter att Sydvästlänken är klar. Det är förvisso en något märklig position, eftersom de potentiella problemen då minskar och det således vore mer angeläget att agera nu. Risker kommer dock att kvarstå även när Sydvästlänken är klar, inte minst efter att en ny utlandsförbindelse (Nordbalt) tas i drift.

Min fråga är därför:

Är statsrådet beredd att snarast vidta någon av de föreslagna åtgärderna för att minska risken för prisskillnader mellan elområdena och för att inte konsumenterna ska drabbas ytterligare av det än en gång försenade bygget av Sydvästlänken?

.....

Jonas Jacobsson Gjørtler (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin